

Oslo Vestre Frikirke

Der jord og himmel møtes

Pastorens hjørne

Tekst: Gunnar Johnsen, pastor

*Gunnar Johnsen.
Foto: Privat*

Fra i høst av holder tre av Frikirkens menigheter hus i Pilestredet 69. Foruten oss selv som har vært på Bislett siden 1920, Kraftverket som kom i 2004 og fra i sommer av Oslo Storbymenighet. I tillegg har hovedkontoret til Frikirken sine kontorer i 2. og 3. etasje av det nyeste bygget vårt. Vi kan slå fast at som menighet er vi mer enn oss selv.

I visjonen vår sier vi at Vestre er til for «de som søker felleskap med Gud, med mennesker eller både Gud og mennesker.» Det er en annen måte å si at sentrum for alt vi gjør er Jesus Kristus. Det er han som samler oss. Det er evangeliet om Jesus Kristus vi ønsker å dele med andre. Jesus endrer våre liv. Guds nåde er for alle. Eller som Jesus sier i Matteus 11, 28: «Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile.»

I visjonen og handlingsplanen vår er et

av målene at Vestre skal «utfordre kirkesamfunnet vi tilhører og tjene samfunnet vi er en del av.» Gjennom bygget vårt og muligheten vi har til å leie ut lokaler, tjener vi også kirkesamfunnet. Samtidig fortsetter vi å utfordre Frikirken, senest i spørsmålet om likekjønnet samliv. Vårt kirkesamsamfunns kirkemøte, synodemotet, vedtok i sommer en restriktiv linje i dette spørsmålet, med en samlivsetikk som ikke vil velsigne likekjønnet samliv uansett rammene rundt et slikt samliv.

Vestre var og er uenig i det ståstedet. De to andre menighetene på huset er også uenige med flertallet i kirkesamfunnet. Vestre vil, sammen med andre, fortsette å utfordre Frikirken i dette spørsmålet. Det går an å mene at ved å gjøre det, tjener vi både samfunnet vi er en del av, men også kirkesamfunnet vi tilhører.

For et kirkesamfunn er det nødvendig med debatt og samtaler om viktige spørsmål. Ingen av oss ser hele bildet. Vi trenger hverandre, vi trenger ulikhetene våre, de ulike argumentene våre og at vi av og til er rykende uenige. Vi trenger å korrigere hverandre og sammen lete etter veien framover for kirkesamfunnet vårt. Det går an å tro at Gud virker og arbeider også gjennom den kirkelige debatt. Det går an å tro at ut av alt dette, hvor frustrerende det enn kan oppleves, kan det komme noe godt, noen løsninger som bringer oss framover, sammen. Vi kan tro det Paulus sier i Efeserne 3, 18-19:

«Må dere sammen med alle de hellige bli i stand til å fatte bredden og lengden, høyden og dybden, ja, kjenne Kristi kjærlighet, som overgår all kunnskap.»

Innhold

Pastorens hjørne	2
Visjoner, strategier og neste steg for Vestre	4
Hvorfor spiser vi sammen? Om kirkemiddagene	5
Leietakerne - Storbymenigheten	6
Noe har skjedd!	9
Julemessen	10
Adventsfesten	11
Økonomien	12
Peder Tallaksen, del 3	14
Reidulf har fylt 80	20
Dette skjer	22

Forsidebilde: Odd Torbjørn Thunnestvedt

Baksidebilde: Rodrigo Freitas

Oslo Vestre Frikirke ligger sentralt ved rundkjøringen på Bislett.

Du finner informasjon om våre aktiviteter på:

www.vestrefrikirke.no

www.facebook.com/Oslo-Vestre-Frikirke-285994078083099

Kontortid: Stort sett mandag - onsdag - fredag 10-14.

Epost: post@vestrefrikirke.no

Administrativ medarbeider Tonhild Kråkenes: tonhild@vestrefrikirke.no. T: 48 89 16 22

Pastor/daglig leder Gunnar Johnsen: gunnar.johnsen@vestrefrikirke.no. T: 91 75 99 58

Vaktmester Yngve Jørgensen: T: 98 61 30 78

Menighetsarbeider Gunnar Syvertsen: T:47 62 15 18

Menighetens arbeid finansieres i hovedsak gjennom faste givere og gaver fra de som tilhører menigheten. Vil du støtte med en engangssum eller et fast beløp, er vårt kontonummer 3000 15 39813. Du kan også Vippsse til nr. 15103 Oslo Vestre Frikirke.

Visjon, strategier og neste steg for Vestre

Tekst: v/ Jan Olav Høgetveit, leder i utvidet eldsteråd

Jan Olav Høgetveit

Foto: Privat

Herrens veier er uransakelige! Dette viser seg gang på gang, vi legger planer og Herren svarer på andre måter enn vi tror og forventer. Da vi startet strategiarbeidet var en av årsakene at vi ønsket en ny giv i Vestre med flere folk i kirken. Vi hadde kanskje sett for oss at det skulle være mulig å rekruttere en og annen velvillig sjel, men plutselig hadde det kommet en hel menighet. Nå er det mer liv enn noen gang i Vestre, det er flere gudstjenester og tre

menigheter med hver sine forskjellige uttrykk har kirken vår som nav for sin aktivitet.

Vi har sett andre effekter av strategiarbeidet vårt. Samholdet er vanskelig å måle, men når man ser på oppslutningen om kirkekaffen tenker jeg det er et veldig godt signal. Folk trives i kirka og de trives med å snakke med hverandre. Vi har hatt som ambisjon å gi mennesker et møte med Gud. Dette er også vanskelig å måle, men etter min mening har vi fått en økt bevissthet på dette, og vi har en systematisert forbønnsring med mennesker som ber dedikert for Vestre og det vi skal få til. Det tror jeg har betydning.

Visjonen vår om en levende kirke der de som kommer til Vestre får et godt møte med Gud og mennesker bærer vi videre, og vi bærer ønsket om at enda flere skal få oppleve det. Dette blir sentralt i det videre strategiarbeidet framover og ligger til grunn for videreutviklingen av strategi og handlingsplan. Sentrale deler av strategien vår er god og ligger nå fast, men det er mange tiltak og handlinger vi kan velge for å støtte opp under strategien. Strategiarbeidet er ikke noe vi gjør en gang og så er vi ferdige med det. Dette fortsetter med varierende intensitet fram til Jesus kommer igjen. Det er ihvertfall det perspektivet jeg har for Vestre.

Hvorfor spiser vi middag sammen

Tekst: v/ Jannicke Martinsen Westgaard

Jannicke Martinsen Westgaard

Foto: Privat

Vestre Frikirkes visjon er at alle som går i Vestre blir sett og berørt av Gud og av mennesker. For å kunne leve ut denne visjonen har utvidet Eldsteråd utarbeidet en handlingsplan med flere tiltak. Tiltakene skal hjelpe oss å bygge en sterkere base blant menighetens egne medlemmer, både de som tilhører menigheten og de som går der fast. De som stikker innom iblant skal selvsagt også inkluderes, i tråd med visjonen om at alle i Vestre skal bli sett og berørt av Gud og mennesker. Ett av tiltakene er å åpne hjemmene våre, blant annet ved å spise middag sammen i våre private hjem. Vi tror nemlig at ved å spise middag sammen, spesielt hjemme hos hverandre, blir vi enda bedre kjent, og det vil vi gjerne.

Første middagen hadde vi i februar i 2023. Da var 15 personer samlet til middag etter først å ha vært på gudstjeneste og kirkekaffe. Vi skulle egentlig ha vært hos to middagsverter, men fordi vi ikke var så mange den gangen slo vi oss

likeså godt sammen. Som middagsvert syntes jeg at det var stor stas å ha vestrefolk til middag hos meg! Og gøy å få mer innblikk i andres liv, blant annet at Tove freser rundt på Oslofjorden i sin røde speedbåt, som jeg nå speider etter når jeg er på fjorden.

Siden den gang har vi arrangert 2 middager i private hjem. I oktober i fjor ble det servert middag på Manglerud og på Tåsen. Det var til sammen 17 glade og fornøyde gjester, som først fikk vært sammen på gudstjeneste og kirkekaffe. I nai i år var det en gjeng som atter en gang dro til Manglerud der det var dekket til middag for vestrefolk. En annen gjeng dro til Stovner. 11 middagsgjester pluss middagsvertene ble enda litt bedre kjent denne dagen over middagsbordene.

3. november spiste vi igjen middag sammen, denne gang i Bærum der to familier åpnet sine hjem. I tillegg til at vi både får hyggelige og gode middager, får vi også reist rundt i byen vår, ja, mellom to kommuner, Oslo og Bærum. Det er jo gøy det også.

Middagsvertene bestemmer selv hvor mange gjester de vil ha og selvsagt hva de vil lage. Hovedpoenget er ikke å overgå hverandre på matlaging. Dette er ingen kokkekamp, noe jeg er veldig glad for iallfall, men en fin anledning til å bygge gode relasjoner og en sterkere base blant oss som går i Vestre.

Jeg gleder meg i alle fall til neste middag.

Leietakerne

Tekst: Gunnar Johnsen, pastor

Vestre holder til i et svært bygg. Den eldste delen sto ferdig i 1980, den nyeste med kontorer, kjøkken og menighetssal på 1980-tallet. I løpet av uken skjer det mye på huset. Leietakerne fyller opp lokalene med ulike aktiviteter. Men hvem er leietakerne våre? Menighetsbladet fortsetter serien der leietakerne våre presenteres.

Storbymenigheten

Oslo Storbymenighet er vår ferskeste leietaker. 1. mars i år begynte menigheten å leie kontor i Vestre. I august flyttet de inn med alt sitt og feirer også sine gudstjenester her. Storbymenigheten er mer enn en leietaker. En søndag i måneden samles våre to menigheter til fellesgudstjeneste. Vi har snakket med en av

Ingjerd Ramsfjell har vært med i Storbymenigheten siden starten.

Foto: privat

veteranene i Storbymenigheten, Ingjerd Ramsfjell. Hun har vært med helt siden slutten på 1980-tallet da menigheten var på idestadiet og sitter nå i menighetsrådet.

-Ingjerd, hvor lenge har du vært med i Storbymenigheten?

Jeg ble trukket med i prosjektperioden fra 1988, da Asbjørn Stavenes fikk en visjon om en menighet som skulle nå sekulariserte nordmenn og mennesker med en annen etisk bakgrunn. Vi ble en selvstendig menighet i Frikirken i 1994, og i alle disse årene har jeg vært med.

-Hva slags menighet er Storbymenigheten, hva kjennetegner den?

Storbymenigheten presenterer seg slik på nettsiden vår: «Vi er en flerkulturell menighet som tar Bibelens ord på alvor når det i Galaterne 3.28 står: «Her er ikke jøde eller greker, her er ikke slave eller fri, her er ikke mann eller kvinne. Dere er alle en i Jesus Kristus»

Vi vil leve menighet, og forkynne evangeliet om Guds rike og Jesu Kristi nærvær i ord og handling. Vi ønsker å være en evangeliserende menighet. Å leve menighet handler først og fremst om relasjoner. Vi prioriterer derfor relasjoner og ikke aktiviteter.» Gudstjenester og husfelleskap er bærebjelkene i menighetslivet.

Anne Mari Schiager Topland har vært pastor i Storbymenigheten siden 2020. Hun slutter ved årsskiftet.

Foto: privat

-Hvorfor er det å være en flerkulturell menighet viktig for dere?

Bibelveiset i Galaterne 3, 28 peker på at det ikke er skille mellom mennesker, uansett hvor vi er født.

I Oslo har ca. 34 % av befolkningen en annen etnisk bakgrunn enn norsk, og vi ønsker at menigheten skal speile at her lever det mennesker som har røtter fra andre verdensdeler.

Vi har en innvandrerkonsulent som er fra Iran. Derfor er det spesielt iranere vi får kontakt med og har kompetanse til å oversette for. Men vi har også flere i vår menighet som er født andre steder i verden.

-Dere sier at dere vil prioritere relasjoner og ikke aktiviteter. Hva legger dere i det?

Vi ønsker å ha få faste aktiviteter slik at vi skal ha tid til å være kristen og medmenneske med familie og venner, i nabolag, på jobb og på fritidsaktiviteter. Det nære fellesskapet i menigheten ivare-

tas blant annet gjennom husfellesskap der smågrupper møtes jevnlig i hjemmene, deler sorger og gleder, ber for hverandre og leser i Bibelen. Vi har innimellom egne sosiale kvelder for kvinner og kvelder for menn. Vi har hatt åpen 17-maifeiring privat og noen av oss har feiret julaften sammen. Nylig har det vært en åpen invitasjon i menigheten til en helg på en fjellstue som eies av flere par i menigheten. *-Hvorfor og hvordan havnet dere i Vestre?*

Vi har økonomiske utfordringer etter at prosjektmidler til innvandrerkonsulenten vår er opphørt, og vi må ta stilling til hvor stor stillingsprosent for pastor og innvandrerkonsulent menigheten kan bære. Vi kjenner på at vi er en liten menighet som er sårbare med hensyn til eldste og ledere. Det er mange i vår menighet over 50-60 år, og 10 år fram i tid vil vi ha en voksen gjennomsnittsalder.

Våre ansatte ønsket også et kontorfellesskap og bedre kontorfasiliteter. Disse forholdene gjorde at menighetsrådet tok initiativ til gruppesamtaler på et menighetsmøte i august i fjor. Vi spurte menigheten om hva de tenkte om veien videre, og om vi skulle starte en prosess med å knytte oss nærmere en annen frikirke i Oslo. I den prosessen fikk vi mange konstruktive innspill og støtte for at det var tid for å knytte oss nærmere en annen menighet. Vi ba om at Gud måtte lukke og åpne dører. Slik havnet vi som leietakere i Vestre.

For noen av oss var det også et behov for å stå nærmere sammen med en annen menighet på ca. samme størrelse og som i hovedsak er «liberale» i spørsmålet om samliv. Slik kan vi støtte hverandre i det som før sommeren var en uavklart situasjon, og som nå har blitt mere krevende etter vedtakene i Synodemøtet. *(forts. neste side).*

-Storbymenigheten og Vestre samarbeider om en felles gudstjeneste i måneden. Hva tenker du og dere om samarbeidet videre?

Vi tenker at det har vært en positiv og ukomplisert start på samarbeidet Vi har blitt veldig godt tatt imot, og det varmer

*Storbymenigheten har flyttet inn i Vestre.
Foto: Gunnar Johnsen*

våre hjerter at flere fra Vestre kommer på de gudstjenestene vi har alene. I fortsettelsen er det viktig å bruke tid på å bli bedre kjent og gå oss til sammen.

Så er vi i en ny situasjon ved at vår pastor har sagt opp og vi blir uten pastor fra 1. januar i 2025.

-Til slutt: Du har vært med Storbymenigheten siden starten. Hvorfor er menigheten viktig for deg?

Det er et interessant spørsmål. Mannen min, Jan Erik, sa en gang: Hvor ellers skulle vi gå?

Storbymenigheten er mitt åndelige hjem, med mange gode mennesker som utfordrer og inspirerer meg i mitt kristne liv. Så kjennes det berikende at vi er fra flere kulturer. Det betyr mye at både mannen min og datteren vår trives i menigheten, og at vi går sammen på gudstjenester. Jeg får brukt meg selv og mine gaver og har i perioder hatt ulike tjenester og oppgaver.

Fakta om Oslo Storbymenighet

- Etablert som selvstendig menighet i Frikirken i 1994, etter å ha vært et menighetsplantingsprosjekt under Frikirkens Landsmisjon siden 1990.
- Har en visjon om å være en flerkulturell menighet som når sekulariserte nordmenn og folk med en annen etnisk bakgrunn enn norsk. Menigheten vil speile byen vi bor i
- Særlig folk med iransk og farspråklig bakgrunn har kommet til menigheten.
- Prioriterer relasjoner framfor aktiviteter og har to hovedsøyler i arbeidet sitt: Husfelleskap og gudstjenester.
- Har bevisst ikke ønsket å ha et eget kirkebygg med alt det medfører. I sine drøye 30 år har menigheten leid lokaler hos Blå Kors i Storgata, gamle Jarlen kino på Galgeberg, KFUM-huset i Grubbegata, Normisjon i Staffeldts gate og hos den tyske menigheten i Eilert Sundts gate.
- Pastor de siste 5 årene har vært Anne Mari Schiager Topland. Vestre sin nåværende pastor, Gunnar Johnsen, var pastor i Storbymenigheten før han kom til Vestre.

Noe har skjedd!

Tekst og bilder: Elin Eikeland

Bislett Kammerkor (etterfølger av Angelos) sang på Gudstjenesten 29. september. De synger flott og var flere enn vi har sett tidligere.

Oppslagstavlen utenfor har fått en lenge tiltrengt oppussing. Menighetens faste vaktmester gjennom flere år (Yngve Jørgensen) bidrar jevnt og grundig til praktisk utvikling av kirken.

Julemessen

Tekst: v/Brit Øvensen

Hjertelig velkommen til julemesse i Vestre Frikirke lørdag 23.11 kl:12-16

Program:

- Åpning med sanginnslag
- Diverse salgsboder bestående av b.la hjemmestrikk, julebakst, syltetøy,gjenbruk
- Eget barnelotteri
- Åresalg
- Loddsalg
- Kafé med smørbrød, sveler, kaker, rømmegrøt og pølser

Høydepunkter:

Åresalg og trekking av loddbok

Pengene som kommer inn går, som i fjor, til misjonsprosjekt i Midtøsten der en familie driver kirkeplantende arbeid . Visjonen er å se felleskap av troende vokse fram, som er ledet av lokale. De har også hjerte for utdanning og driver et engelsk senter for lokale!

Adventsfest i Vestre

Tekst: v/Torunn Nesset

Vi ønsker å invitere alle over 65 år med tilknytning til
Oslo Vestre Frikirke eller til de andre frikirkene i Oslo-området til

”Adventsfest i Vestre”

(Aldersgrensen er ikke absolutt)

Festen går av stabelen lørdag 7. desember 2024 kl.16.00 – 20.00
i Vestre Frikirke (Pilestredet 69)

Det blir fest med tradisjonell jule tallerken, musikk, sang, andakt, kaffe, kaker og god tid til å prate sammen

NB: Gi beskjed om spesielle kostbehov ved påmelding.

Påmelding til:

Inger Johanne Fotland Knudsen
Tlf. 92 88 75 88
eMail: ingerfk@gmail.no

Torunn Nesset
Tlf. 920 36 274
eMail: torunn.nesset@gmail.com

Økonomien.

Tekst: John Ole Hægeland, økonomiansvarlig

John Ole Hægeland

Foto: Privat

Økonomi pr. september/oktober.

Det er ikke lenge siden vi sendte ut et brev der vi inviterte våre trofaste medlemmer til å forskuddsbetale sine planlagte faste gaver. Resultatet var oppløftende, og likviditetssituasjonen er i dag mye sterkere enn før forespørselen. Det hjalp også at skatterefusjonen, som er et tilskudd vi mottar per medlem, ble utbetalt i september i stedet for forventet desember.

Våre inntekter kommer fra tre kilder. I tillegg til nevnte skatterefusjon er det givertjenesten og utleie av kirkelokalet som danner grunnlaget for vår drift. Med Kraftverket, Storbyme-

nigheten og Hovedkontoret som leietakere har vi etablert en solid økonomisk base gjennom utleie.

Likevel er vi avhengige av våre faste givere. Utgiftene øker også, og vi har et kirkebygg som krever vedlikehold og oppgradering. Blant annet vet vi at vi snart må skifte det elektriske anlegget, som vil koste.

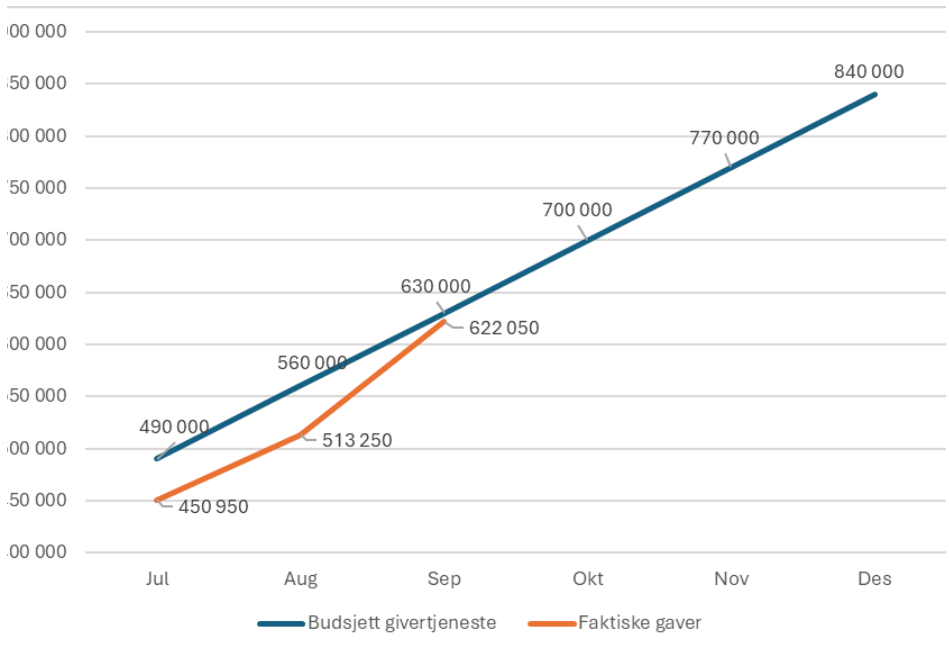
Regnskapet for 2024 ser bra ut, og vi forventer at vi vil gå i pluss for året som helhet. God give-rinnsats og mangel av store vedlikeholdskostnader bidrar til dette.

Når det gjelder givertjenesten, ble det for 2024 vedtatt et budsjett på 840 000 kr (70 000 kr per måned). Med dagens 41 faste givere kan helheten illustreres med at hver enkelt av dem må gi 1 707 kroner per måned for å få budsjettet til å gå i balanse.

Vi er svært takknemlige for alle gaver, små og store!

På neste side er en enkel graf som illustrerer status på givertjenesten. En akkumulert graf som viser at vi per september nesten er ajour med budsjett på 630 000 kr.

Vi håper og tror det røde streken skal treffe den blå i desember

Givertjeneste

Som menighet er vi avhengig av de pengene vi selv skaffer til veie for å drive arbeidet vårt. Vi er takknemlig for all støtte. Kontonummeret til Vestre er:

3000 15 39813.

Dersom du kan tenke deg å bli fast giver, gjør du det enklest ved å legge inn et fast trekk i nettbanken din.

Peder Tallaksen. Del 3.

Tekst: Kjetil Øvensen, medlem av elderrådet.

Vestres egen kirkehistoriker, Kjetil Øvensen, skriver om en av Frikirkens store profiler i overgangen mellom 18 og 1900-tallet. Peder Tallaksen levde fra 1843-1912. Fra 1880 til 1908 var han pastor i Østre Frikirke. Dette er siste del historien om Tallaksen. I forrige nummer ble Tallaksens 8 år i Sverige beskrevet. Han holdt åndelige møter med de streikende under Sundsvallstreiken. For dette ble han beskyldt for oppvigleri av landshøvdingen.

Artikkelen er i stor grad basert på Andreas H. Holms bok: «Forstander Peder Tallaksens liv og virksomhet», 1913.

*Peder Tallaksen
Fra «Kristus er Herre», 1977 (Frikirken 100 år)*

Det var en mann som kom til sine egne i Kristiania. I 1880 var Frimenigheden en ren arbeiderkirke. Her var industriarbeidere, dagarbeidere, hushjelper og havnearbeidere. Hit kom tilflyttere fra alle kanter av landet, mennesker med

løse teltplugger. Mange drømte om Amerika. Kristiania var bare et stopp på veien. I denne byen kunne man få jobb og kanskje tjene seg opp nok penger til en Amerikabillett. Det var uro i samfunnet. Industrialiseringen var kommet til Norge.

Hit kom Tallaksen. En verdensmann. Ikke bare hadde han jobbet i Sverige. Han kjente Londons havner. Han kjente Dublin, Antwerpen, Malaga og Bordeaux, han kjente Montevideo, han kjente New York. Ikke minst, han kjente Atlanterhavet.

Menigheten hadde ikke den størrelse man hadde drømt om da Johan Storm Munch dannet en frikirkelig forening i 1876. Foreningen telte 400 mannlige medlemmer. Munch ønsket et brudd lignende det som skjedde i Skottland, der halvparten av prestene brøt ut av Church of Scotland. Da Munch så at det ikke var grobunn for slikt i Norge, snudde han. Han ville ikke være en «dissenter».

I 1880 var det lille kirkesamfunnet nettopp det, lite. Det stod og vippet og kunne ha skrumpet inn til ingenting, slik det gjorde med Lammers' forsamling som fikk nådestøtet da den begynte å rote i dåpssynet.

Fem forstandere

Faktisk ble Tallaksen Frikirkens femte forstander på landsplan, tre år etter dannelsen av Frikirken i 1877: Hundere (betjente Moss og Horten), Wettergren (Arendal og Risør), Findreng (Halden) og Giverholt (Kristiansand). Antall medlemmer på landsplan var noen hundre. Det var ingen fart i seilene. Frikirken opplevde ingen medlemsflukt fra statskirken. Med Tallaksens ankomst 1880 ser vi en sakte endring.

I 1883 telte menigheten rundt 140 medlemmer. Den holdt til i leide lokaler i Maribogatens gymnastikklokale. Behovet for egen kirke vokste fram. Tallaksen drar den sommeren til Skottland og England. Målet med turen var todelt. Det ene var å studere på nært hold de frie menigheter der. Det andre var å samle inn penger til kirkehus. Det siste lyktes svært

godt. Han samlet inn omkring 6000 kroner på reisen. Året etter besøkte Tallaksen Sverige, ikke minst Sundsvall. Her samlet han inn «noen hundrede kroner til byggefondet». Også i Kristiania var offerviljen stor.

Sosialt arbeid

I 1885 ble tomt kjøpt i Lakkegata, i den gata Hans Nielsen Hauge holdt et møte i 1798 og senere på kvelden ble arrestert. Tomta lå i det kanskje mest belastede strøk av byen, men valget var neppe tilfeldig. På nevnte reise til Storbritannia fikk Tallaksen se hvilket formidabelt arbeid forskjellige organisasjoner og lavkirkelige gjorde i de mest elendige strøk av storbyene, ikke minst London. Havnestrøkene var ubeskrivelige. De etablerte kirker holdt seg unna, mens Frelsesarmeen, metodister, sjømannsmisjoner og andre drev med forkynnelse, matutdeling og så videre. Her er det viktig å

Lakkegata 49-51, trehusbebyggelse mot Østre Frikirke, snø på taket. År 1903. I dag er dette parkeringsplass.

merke seg at Frelsesarmeen ikke kom til Norge før i 1888.

Tallaksen skriver om dette arbeidet i London: «Det er merkelig, hvorledes vår aandelig træghet og dovenskap blottes ved at komme i berøring med dem, som virkelig arbeider med liv og lyst.. saa de fleste av os her hjemme sandelig bør skamme sig og be hjertelig baade om en grundig syndserkjendelse og en Aandens dåp fra det høie.» Det må ha vært til inspirasjon for Tallaksen og pekte ut en retning for frimenigheten.

Grunnstenen ble lagt 8. mai 1885 av Wettergren, Tallaksen og eldste Lund. Tomten lå ikke langt unna Vaterlands torg og Kutørje (kutorget), et samlingssted for mange på den lavere rangstige. Wettergren var dette meget bevisst og siterte Lukas 14, 23. «Da sa Herren til tjeneren: Gå ut på veiene og ved gjerdene og nød folk til å komme inn, så mitt hus kan bli fullt.» Det vrimlet i gata av alle slags folk. «Så

broket forsamling har jeg ikke ofte talt for», skrev Wettergren. Rundt ham stod rundt 50 av de såkalte «kutørjgutta». Et lignende antall av disse guttene stod også litt lenger unna. Wettergren skriver at de guttene som stod rundt ham ble «synlig grepet av Ordet». Man var seg meget bevisst at dette var et riktig sted for en kirke, blant de «åndelig forkomme». Det var nesten livsfarlig å ferdes i gatene der. Overfall, slagsmål, drikk og råskap var dagligdags.

Byggingen gikk raskt og stod ferdig i desember samme år. Det hadde ikke helt gått etter planen. Gata ble omregulert underveis og man måtte avstå grunn til Urtegata. Kirken ble ikke så stor som tenkt. Den ble bygd smalere i den vestre ende. «Den fikk således den litt underlige form, som den har.»

Så følger i Holms bok en lengre fortelling om arbeidet på nevnte Kutørje. Menigheten måtte søke tillatelse hos politiet flere ganger. Politiet fryktet bråk og opptøyer. Til slutt fikk menig-

Kutørjgutta ved Frikirken, 1902

heten lov til å holde møter der. Det ble ikke opptøyer. For Tallaksen var forkynnelsen av evangeliet til de lavest stilte i samfunnet svært avgjørende i alt han gjorde. Kirken i Lakkegata lå perfekt plassert til dette. Ikke bare forkynne, man skulle hjelpe de fattige.

Videre er det en beskrivelse av en vanlig gudstjeneste på 1890-tallet slik en frikirkepastor John Beveridge fra Skottland opplevde det. «Forstander Tallaksen er en høy, velbygget mann i sekstiårsalderen. Han bar ingen kirkeleg prestedrakt. Foran ham på prekestolen lå en liten lommebibel, hvorav han ofte leste skriftsteder for å belyse visse punkter i prekenen. Han benyttet ingen notiser; men hans preken, hvis tekst var oppstandelsen, var vel gjennomtenkt og godt illustrert, og den fengslet fra begynnelsen til enden oppmerksomheten i den store, svettende forsamling. Han brukte mange gestikulasjoner og talte ofte på en samtalemessig måte. Imellom lot han falle en spøkende bemerkning, som fremkalte smil på alles ansikt. Så igjen la han sitt budskap så nær inn til hjertet at tårene lokkedes fram.»

Beveridge antyder at det var plass til rundt 1000 i kirkerommet. Om tallet stemmer, vites ikke. Det var galleri på tre sider og det var nesten helt fullt i kirken denne glovarme julsøndagen. Det var ingen spesiell anledning og vitner om at Tallaksen trakk store mengder tilhørere, for det meste folk fra arbeiderklassen.

En pastors arbeid

Tallaksen så for seg en roligere tjeneste i Kristiania. Arbeidet i Sundsvall havn hadde tæret på helsen. Arbeidet ble kanskje fysisk lettere. Samtidig kom han til en storby, Norges hovedstad. Når vi studerer arbeidsuken til Tallaksen, er det nesten ikke til å forstå hvordan tiden strakk til. Ifølge Holm er dagbøkene meget beskjedne og «tørre», for eksempel denne: «Gjorde 13 husbesøk i dag.» I tillegg til gudstjenester var det enkebesøk, barnedåp i hjemmene, meddelelse av nattverd til syke og gamle medlemmer. Medlemmene bodde ikke bare innenfor byens

grenser. Man hadde medlemmer så langt opp som til Vestoppland og Hamar. Mange kom langveis fra for å «høre Tallaksen». Han fikk ofte anmodning om å preke utenbys, ikke minst i statskirkelige kretser. I tillegg til alt dette var det flere møter i uken i Lakkegata, kvinneforeningsmøter, av og til menighetsrådsmøter, menighetsmøter, kirketuksamlinger, begravelser med mer.. Om ikke det var nok, var også Tallaksen presbyteriereformann. Han likte best å preke. Og han skrev bøker. Av disse er "Sjælens Trøst og Veiledning", utgitt 1888, den mest kjente med et totalt opplag på 23000.

Bøkene var for det meste prekensamlinger «opptatt ved hurtigskrift». Det innebar at noen må ha vært til stede der Tallaksen talte og stenograferte ned det som ble sagt. Som vi har hørt tidligere, Tallaksen talte uten manuskript. Det ble derfor et voldsomt etterarbeid for Tallaksen å gjennomgå sine prekener slik at de kunne trykkes. De store opplagene viser at Tallaksen hadde et navn og nådde langt utover Frikirkens grenser. Dessuten skrev han en del sanger, dikt og småstubber. Det kanskje mest kjente er hans «Vuggevis».

Tallaksen levde som ugift til 1896. Det året giftet han seg med Ragnhilda (Hilda) Thor-kildsen. Holm skriver om deres ekteskap: «Man følte straks, når man steg inn i deres koselige hjem, at her bodde et lykkelig ektepar.» De var gift i 16 år. De fikk ingen barn. Etter hvert ble Tallaksen plaget av sykdom og søvnløshet.

Menigheten vokser

I Tallaksens periode som forstander vokste menigheten jevnt og trutt i antall medlemmer. I 1890 hadde menigheten 270 såkalt «nattverdberechtigede» medlemmer. I 1900 var tallet steget til 410 og 589 i 1912. Totalt antall medlemmer i 1912 var 1294.

I 1886 og 1892 var Tallaksen på reiser i Nordland og Finnmark. Den siste reisen var hovedsakelig med formål å starte arbeid blant samene. Man hadde forsøkt seg på misjon i

Syria, men hadde mislyktes. Tallaksen kastet da frem tanken om å forsøke seg i det nordlige Norge i stedet. Og slik ble det.

Død og ettermæle

Tallaksen døde 5. mars 1912 i sitt hjem i Sofies gate 3, nesten 69 år gammel. Han ble begravet 13. mars. Kirken var fylt til siste plass. De fleste av Frikirkens forstandere og predikanter var til stede. Hvis jeg skal være personlig, var også min oldefar Ole K. Heimdal til stede i begravelsen. Han hadde reist helt fra Grimstad. Det var et stort begravelsesfølge som toget gjennom byens gater, fra Lakkegata til Vestre Gravlund.

Holm legger i sin bok om Tallaksen ikke skjul på at det ble et stort tomrom etter Tallaksen og at «Gud måtte utruste nye av samme kaliber». I menigheten var Tallaksen opptatt av å løfte i flokk, slik man gjorde på seilskutene når seilene skulle opp.

Holm omtaler Tallaksen som en av de store lekpredikantene i sin samtid. Når man leser norsk kirkehistorie, er ikke Tallaksen den som nevnes blant de store folketalerne. Antagelig er Tallaksen undervurdert. Det var mer lokalenes størrelse som satte en begrensning når Tallaksen talte. Man kunne kanskje få presset inn 1000 i Lakkegata, som var hans hjemmebane. Han reiste rundt i landet og samlet fulle hus.

Tallaksen blir fremstilt i nesten profetiske dimensjoner. Kanskje har Holm rett. Tallaksen er antagelig den største folketaleren i Frikirkens historie. Boken er svært åndelig i den forstand at det meste dreier seg om Tallaksens relasjon til Gud, hva han gjorde i tjenesten i sitt arbeid som predikant og forstander. Hva Tallaksen gjorde når han koblet av får vi vite mindre om. Hans foreldre betydde mye, og han besøkte dem så ofte han kunne.

Arven etter Hans Nielsen Hauge og pietismen er tydelig, med den samme strenghet i livsførsel. Ikke minst gjelder dette drukkenskap og avholdenhet fra alkohol. Det er gjennomgå-

ende i hele lekmannsbevegelsen. På Teologisk fakultet prediket Gisle Johnson det samme. Johnson preget en hel generasjon prester i den såkalte «pistikken». Men det som skulle skille Hauge og hans etterkommere inkludert Johnson på Østlandet fra Frikirken og Vestlandske Indremisjon, var Rosenius. Veien til Gud var «kortere». Man måtte ikke gjennom flere «stadier» for å kunne kalle seg en kristen. «Kom som du er» var slagordet til Rosenius. Men etikken var den samme, både den østlandske og vestlandske. Det strenge ethos skulle bety mye i framveksten av bedrifter og den enkeltes sosiale oppstigning.

Teologisk mangfold

Teologisk var Tallaksen preget av ulike strømninger. Hans omvendelse skjedde blant metodister. I Sverige var han forstander i en forsamling som etter hvert ble tilknyttet Svenska Missionsförbundet. På sine reiser, enten som sjømann eller som forstander i Kristiania, oppsøkte han sjeldent «statskirken». Katolikene var helt utelukket. I England besøkte han gjerne Frelsesarméen, ikke den anglikanske kirke. Synet på «fri» nattverd, som Tallaksen hevdet i Sverige, måtte han nok endre da han havnet i Frikirken.

Det lille kirkesamfunnet var kanskje luthersk i navnet, men det er ikke vanskelig å finne innflytelse fra andre konfesjoner. Litt metodisme, litt Misjonsforbundet, litt reformert tankegang. Det siste har med kirkeordningen å gjøre og tanken om den rene menighet. Hvem kunne gå til nattverd? Kirketukt ble praktisert i rikt monn. Alkohol var samfunnsproblem nr. 1 i samtiden, ikke minst langs Akerselva. Det skinner igjennom at den etablerte kirke gjorde for lite i møte med dette problemet. Menigheten valgte å kjøre stram linje overfor egne medlemmer i arbeidet man stod i på Grønland.

Tallaksen var forstander for menigheten fra 1880 til 1908. Holm skriver: «Hans tale var folkelig og ukunstlet, let forstaaelig for alle klasser av mennesker, fri for høitrvende og

fremmede ord. Denne mand gav Gud menigheten i Kristiania. Dette har ogsaa hat sin store betydning for den, da dens medlemmer hele tiden har bestaat for en stor del av folk fra arbeiderklassen.»

Med Tallaksen fikk Frikirken en ny selvbevissthet. Man kunne klare seg uten teologer! Storm Munch er nevnt. I 1888 hevdet den andre av grunnleggerne, teologen Wettergren, en syndfrihetslære som gjorde at han ble utelukket fra Frikirken. Han lot seg gjendøpe i Kristiansand.

En tredje teolog, Giverholt i Kristiansand og Ytterøy, forlot Frikirken i 1891. Etter dette skulle det gå svært mange år før Frikirken fikk en pastor med teologisk embetseksamen (Ole Modalsli i 1938). Man fikk ledere som ikke markerte seg nevneverdig og ble hengende etter i kirkelige spørsmål. Man hadde mer karakter av vekkelsesbevegelse. Samtidig vokste Frikirken til å bli landets største dissentersamfunn i Tallaksens levetid. Mye takket være Tallaksen, som var til inspirasjon for mange. Han ga Frikirken den «dytten» som trengtes, ikke minst på 1880-tallet.

Hausmanns bru, sett fra Vaterland. År ukjent, mellom 1892 – 1910 (offentlig bilde).

Reidulf har fylt 80.

Tekst: Kjetil Øvensen og Trond Nordby

*Reidulf Hanssen
har passert de 80*

Foto: Privat

Den 8. mars fylte Reidulf Hanssen 80 år. Han har en lang arbeidsdag bak seg i Den Evangelisk Lutherske Frikirke, spesielt i Moss, Sarpsborg og Oslo Vestre. Engasjementet i sistnevnte varte i hele 24 år.

Reidulf, med mellomnavn Marelius, ble født i 1944 på Strand på Hinnøya i Vesterålen. Familien var «fiskerbønder». Faren drev fiske,

og i tillegg hadde de et lite gardsbruk med eikue. Faren døde da Reidulf bare var seksten år gammel. Reidulfs drøm var å gå på skole. Da han fikk et stipend, begynte han på Sortland gymnas. Dette var før brua mellom Hinnøya og Langøya, der Sortland ligger, ble bygd, og på dager da Reidulf ikke hadde penger til å ta ferje, brukte han robåten.

Etter at han traff sin Birgith, som han giftet seg med i 1965, ble livsløpet lagt. Hennes far var pastor i Det Evangelisk Lutherske Frikirke og Reidulf ble en del av dette miljøet. I 1967 flyttet ekteparet til Oslo. Da var allerede deres først barn, Britt Randi, født. Med årene fikk de to barn til, Bengt Egil og Merete. I Oslo tok Reidulf fatt på studier ved Universitetet, og han ble i første omgang cand.mag. med fagkretsen norsk, historie og kristendom. Eksamener i sistnevnte fag inklusive praktikum avla han på Luthersk Bibel- og Menighetsseminar i Josefines gate.

I 1970 startet han som hjelpepastor i Oslo Østre Frikirke. Deretter gikk ferden til Østfold, der han fram til 1981 var pastor i Moss Frikirke og i neste omgang pastor i Sarpsborg Frikirke fram til 1988.

Oppholdet i Østfold satte spor. Fremdeles har Reidulf en sterk identitet herifra. Han har beholdt huset i Sarpsborg og dit reiser ekteparet ofte. Reidulfs dialekt har tatt «skade» av oppholdet i Østfold. Det er ikke lett å høre at han opprinnelig kommer fra Vesterålen – bortsett fra når han bevisst slår inn på sin gamle dialekt. Fotballinteressen er sterk og hjertet slår sterkere for Sarpsborg o8 enn for de nordnorske lagene i eliteserien, Tromsø og Bodø/Glimt.

Samtidig som han var pastor i Vestre tok Reidulf hovedfag i norsk ved UiO. I flere år underviste han også på gymnas/videregående. Også der var han godt likt. Mange elever i Oslo og Østfold vil huske ham som en omsorgsfull lærer og rådgiver. Tidlig i sin karriere i Moss var han lærer for blant andre Einar Jan Aas, en av de beste midtstopperne Norge har fostret. Da fremstod Reidulf som ivrig Moss-supporter.

I årene 1991 til 2015 var Reidulf pastor i vår menighet på Bislett. Samtidig fungerte han som timelærer ved Kristelig Gymnasium. Han har hatt enkelte avbrudd som vikarprest i Den norske kirke i Sør-Hålogaland og i Oslo (Trefoldighetskirken). Fram til 2011 bodde de i 3. etasje i Vestres «nybygg». Etasjen ble for anledningen ombygd for å huse familien Hanssen. Ikke sjelden ringte folk som ville inn i kirken på callingen til leiligheten. Selvsagt ble alle ledet på rett vei. I dag har Reidulf og Birgith egen leilighet i Dalsbergstien og benytter området på Bislett i sine daglige spaserturer.

Fortsatt er han engasjert i menighetslivet, lenge etter at han gikk av som pastor. Kjærligheten til mennesker er det som driver han. Reidulfs tale har alltid vært klar og ren, svært pedagogisk og ikke minst evangelisk. Hans væremåte er genuint folkelig, ispedd humor, samarbeidsvilje og evne til å lytte. Han er hel ved tvers gjennom og smilet sitter alltid løst. Kontaktkretsen er stor så vel i nord som i sør. Vi er mange som med hånden på hjertet kan si at vi er glade i denne mannen som har fylt 80 år.

Dette skjer

Tekst: Gunnar Johnsen

Gudstjenester

I august i år flyttet Oslo Storbymenighet til Vestre. Vestre og Storbymenigheten innleder med det et samarbeid som berører gudstjenestefeiringen. En gang i måneden feirer vi gudstjeneste sammen. To ganger i måneden feirer vi i Vestre vår gudstjeneste, og en gang i måneden feirer Storbymenigheten sin gudstjeneste.

Dermed feires det gudstjeneste hver søndag kl. 11.

November

Søndag 10. Felles gudstjeneste med Storbymenigheten. Forkynner: Anne Mari Schiager Topland. Storbymenigheten står for det musikalske.

Søndag 17: Gudstjeneste. Forkynner: Gunnar Syvertsen. Ensemble Forte står for det musikalske.

Søndag 23: Gudstjeneste. Storbymenigheten.

Desember

Søndag 1: Gudstjeneste. Forkynner: Gunnar Johnsen. Organist: Mathias Kråkenes.
1.søndag i advent.

Søndag 8: Felles gudstjeneste med Storbymenigheten. Forkynner: Jan Olav Høgetveit. Organist: Magnus Kessel.
2.søndag i advent.

Søndag 15: Gudstjeneste. Forkynner: Gunnar Syvertsen. Organist: Tore Ulleberg. Solist: Harald Nettet.

Søndag 22: Gudstjeneste. Storbymenigheten.

Tirsdag 24: Julaften kl. 15. Gudstjeneste.

Onsdag 25: 1. juledag. Vi legger ut en nettgudstjeneste fra morgenen av.

Januar

Søndag 5: Gudstjeneste. Forkynner: Gunnar Johnsen

Søndag 12: Felles gudstjeneste med Storbymenigheten.

Søndag 19: Gudstjeneste med dåp.

Søndag 26: Gudstjeneste. Storbymenigheten.

Seniortreffene

Alle er velkomne til seniortreffene. Det er fire seniortreff hvert semester. Seniortreffene finner sted i menighetssalen kl. 12.00 en mandag i måneden.

Mandag 11. november: Gjest: Johan Sandstad. Tema: Tema: En åpen kirke?

Johan Sandstad er 4. generasjons Frikirkemedlem. I 33 år var han lærer og etter hvert rektor på Fredtun folkehøgskole. Han har også vært eldste i Stavern Frikirke i 20 år. Johan er oppvokst på Ytterøya i Nord-Trøndelag. På 1950-tallet ble hans far, og med det hele familien, utstøtt fra menigheten. Henrik Sandstad, som faren het, lot sine døtre klippe håret og gå med bukser. Selv var han politisk aktiv. Menigheten likte ikke noe av dette. Det var en «utilbørlig omgang med verden» Johan Sandstad forteller historien om sin far, om sin fars kamp for oppreising og gjør seg sine tanker om hva en kirke og menighet skal være.

Mandag 9. desember: Gjest: Anne Helene Moksnes. Tema: Fars koffert.

Julemessen

Lørdag 23 november kl. 12-16.

Adventsfesten

Lørdag 7. desember kl. 16.00 – 20.00.

B-blad, Porto betalt

Ettersendes ikke, men returneres med informasjon om ny adresse til:

Oslo Vestre Frikirke, Pilestredet 69,
0350 Oslo

«Må dere sammen med alle de hellige bli i stand til å
fatte bredden og lengden, høyden og dybden,
ja, kjenne Kristi kjærlighet, som overgår all kunnskap.»

Efeserne 3, 18-19